

Recensie door Jan Stolker

DE DUISTERE BANK / DARK TOWERS

'I'm getting ghost, I'm hearing noises
I think it's the boys, but I been
banking at Deutsche'

(Jay-Z Drug Dealers Anonymous)

In Frankfurt stijgen twee torens, 144 meter hoog, genadeloos uit boven corporate Deutschland. Het logo van de Deutsche Bank (DB) bestaat uit één simpel schuin streepje. Eenvoud en arrogantie. Het hoofdkantoor symboliseert alles wat er in het bankwezen mis kan gaan. David Enrich, finance editor bij de *New York Times*, doet in *Dark Towers* een ongehoord boekje open over een bank die, verleid door het blinkende goud, één van de grootste spelers werd in de internationale criminele contreien van investment banking. Een wereld waarin gehaaide bankiers het op de naam en het kapitaal van DB hadden gemunt.

De argeloze burger ziet aan de buitenkant een deftige bank. Maar de straattaal in *Dark Towers* past bij een bank die, terechtgekomen in de wereld van investment banking, burgers, overheden, de belastingdienst en zakelijke klanten bedroog. *Dark Towers* beschrijft de periode waarin de Deutsche Bank, na de overname van het Amerikaanse Bankers Trust in 1999, een grote speler werd op Wall Street.

De top van DB in Frankfurt liet zich door de investment bankers een rad voor de ogen draaien. Agressieve managers, overgenomen van Merrill Lynch, zorgden voor de cultuuromslag die zelfs in de Amerikaanse setting ongekend was. Edson Mitchell, topmanager in de VS, noemde het bestuur in Frankfurt dat met regelmaat zijn risicovolle voorstellen afwees the Forces of Darkness. Al snel figureert Donald Trump in het boek met zijn vastgoed business. Amerikaanse banken hielden door schade en schande wijs geworden grote afstand tot Trump. Elke transactie leidde tot een rechtszaak of afschrijvingen. Maar DB werd Trumps huisbank met commitments tot 2 miljard dollar. Joseph Ackerman, de agressieve voorzitter van Deutsche Bank AG (2002–2012),

op weg om DB tot de machtigste bank ter wereld te maken, vond het prima. Hij hield van glamour en risico's en legde intussen de lijntjes naar Vladimir Poetin. Als dank voor de leningen van DB aan de Russische staatsbank VTB steunden zij op hun beurt DB door te participeren in leningen aan Trump.

Klokkenluider

Centraal in *Dark Towers* staat Val Broeksmit, de stiefzoon van topmanager Bill Broeksmit van de investment bank die in 2014 suicide pleegde, in paniek over het liborfraude schandaal (London interbank offered rate, *red.*). Nadat hij in zijn vaders bureau in Londen het wachtwoord had gevonden dat toegang gaf tot diens zakelijke e-mails, werd hij een belangrijke informatiebron voor Enrich en een cruciale klokkenluider voor de autoriteiten in de VS. De lijst schandalen met DB in een hoofd- of bijrol is overweldigend: fraude, kartelvorming, diefstal, oplichting, witwassen. Terwijl de boetes en schadevergoedingen in de miljarden lopen, weet DB met steun van de Duitse en Amerikaanse overheid de financiële crises steeds te overleven. 'Too big to fail.'

De vraag die overblijft is waarom de commissarissen van DB, de centrale bankiers en de andere toezichthouders in Duitsland niet ingrepen. Ze moeten van deze ontsporingen op de hoogte zijn geweest. Biedt de Duitse hiërarchische cultuur een verklaring? Voor klokkenluider Val Broeksmit liep de geschiedenis slecht af. In 2022 werd hij, aan lager wal geraakt, onder mysterieuze omstandigheden dood aangetroffen op een campus in Los Angeles, 46 jaar oud.

Dark Towers, je wordt er niet blij van, maar het is een must voor iedereen die actief is in de financiële wereld.

Dark Towers / De Duistere bank. Door David Enrich. Harper Collins Publ. USA, 2020. Paperback (EN): € 14,59. NL: € 24,99

